

Te Pū Harakeke

He Whakatau

Me mātua pānui kia mārama rawa koe i ngā whārangī 8–14 o tēnei pukapuka.

He whakarāpopoto

Pānuihia te whakarāpopoto ki te ākonga.

Me mihi ki a Mairātea, tētahi kōtiro tino waimarie ki te whakahoahoa ki tētahi mokomoko. E ai ki a Māmā he mokomoko te kaitiaki i te whenua o Mairātea. I te wā i tanumia te whenua ki te pū harakeke ka puta mai te mokomoko. Harikoa katoa a Mairātea.

He kupu whakataki

Kia kaha ki te whakamahi i ngā wheako, me ngā mōhio o ngā ākonga. Kia hāngai tonu te whakatenatena, ki te whakauri i ngā ākonga katoa. Me whakatitina rawa te pūkenga tiro whakamua. Matapakihia ngā kupu hou me mahi rawa te kupu taka me ngā whakaahua kei te uhi. Me whakamaumahara hoki te ākonga kia pātai ki a ia anō, i te wā e pānui ana ia mai i te timatanga ki te mutunga o te pānui.

Me ētā matapaki rawa te kupu whenua me tōna tikanga i tēnei horopaki. I kī ai ko te whenua nā te mea e iwa mārama te pēpi i roto e noho anā, e kai ana, e oke ana, e māhanga ana, e noho āhuru ana, nō reira, koirā tana whenua tipu. Kia whānau mai te pēpi kua whakahokia tana whenua ki a Papatūānuku. Āta kōrerohia te wāhi i tanumia ai te whenua o Mairātea. He nui tonu ngā wāhi rerekē tanu i te “whenua” kei tēna whānau, kei tēna hapū. He aha e whakahokia nei te whenua ki a Papatūānuku?

He Matapaki

Tirohia te pai o te pānui a te ākonga

I te wā o te matapaki me pānui te ākonga i te katoa, i tētahi wāhangā noa iho rānei o te pukapuka ki a koe. Kātahi ka:

- whakanui, ētā tatari, whakahau tika;
- titiro mēnā e tika ana, e pai ana hoki (mā te tatau i ngā hē), te rere o te reo;
- titiro mēnā e mārama ana mā te whai i tētahi o ngā huarahi e whai ake nei;
  - te pātai i ngā whakapuaki māramatanga me tētahi e tika ana, ā, whakaritea kia kōrero anō te ākonga i tētahi wāhangā o te pakiwaitara ki īna kupu ake;
  - te pātai mō tētahi āhuatanga o te pakiwaitara, arā, te kaupapa, te ritenga, ngā ariā matua, te raupapatanga, ngā kiripuaki;
  - te whakatenatena i te ākonga mō tana tiro ki mua i whakaputa ai ia i te wā o te whakataki.

Whakaarohipia he aha atu hei mahi mā te ākonga

Me whakahau te ākonga:

- ki te whakamahi anō i te pukapuka i te taha o te mīhini whitireo, i tōna kotahi rānei;
- ki te whakaotī i tētahi o ngā hei mahi e pā ana ki te pukapuka;
- ki te whakaharatau kia eke te ākonga ki tētahi atu taumata.

Nā Jeanette King

Whatukura

He whakapuaki māramatanga

1. I pēhea te whakahoa a Mairātea ki te mokomoko?
2. Kei hea te whenua o Mairātea e tanu ana?
3. E ai kī a Māmā he aha te mahi a te mokomoko?
4. He aha i tanumia ai te whenua o Mairātea ki raro i te pū harakeke?
5. He aha atu anō ētahi kararehe noho i te pū harakeke?

Ngā whakautu ki ngā whakapuaki māramatanga

1. Ka whakatangihia e ia ngā kōhatu, ka waiata.
2. Kei raro i te pū harakeke kei te marae.
3. He kaitiaki i te mauri o te pū harakeke.
4. He maha ngā whakautu rerekē.
5. He maha ngā whakautu rerekē.

He Mahere – Hei Tautoko i te Reo

E whai ake nei ētahi huarahi hei mahinga ngātahi mā ngā ākonga. Tirohia ngā whārangī kei te He Tirohanga Whānui mō ngā tino āhuatanga o te pukapuka nei.

Te pūtake

- T** He tuhi i ngā rerenga kōrero e hāngai ana ki tētahi tikanga.

He whakatakinga ā-roro, he whakaharatau

Ko ētahi tino huarahi ako a te ākonga i ngā tikanga ā-whānau, ā-iwi, mai i ūna ake wheako, mai i ētahi mōhiohio me te whakawhitihitī me tētahi kē atu. I mua i te pānui me matapaki tahi ētahi tikanga kei roto i te pukapuka, arā, he tikanga ā-whānau, ā-iwi rānei. Kia mutu te pānui a te ākonga ka matapaki ai tētahi o ngā rerenga kōrero me te tikanga e pā ana ki taua rerenga kōrero.

“Kei reira tō whenua. I tō whānautanga mai, ka tanumia tō whenua ki raro i taua pū harakeke.”

Me pātai rawa pēnā e mōhio ana te ākonga he aha “te whenua” e kōrerohia rā i te pukapuka? He aha i kī ai “he whenua”? He aha te kupu tanu? He aha i tanumia ai i raro i te pū harakeke? Pātai pēnā kua rongo mō te whenua o tētahi kē atu, ā, kei hea e tanu ana?